



VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/18/3990

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni juhtivinspektor Sirje Biin
Otsuse tegemise aeg ja koht	31.01.2019, Tallinn
Vaide esitamise aeg	10.12.2018 (registreeritud inspektsioonis 13.12.2018)
Teabevaldaja	Justiitsministeerium Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn e-posti aadress: info@just.ee
Vaide esitaja	Xxxxxx aadress: xxxxx

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- Andmekaitse Inspektsioonis registreeriti 13.12.2018 Xxxxxx 10.12.2018 vaie Justiitsministeeriumi tegevuse peale teabenõude täitmisel.
- Inspektsioon tegi ministeeriumile 14.01.2019 järelepärimise asjaolude selgitamiseks.
- Ministeerium vastas järelepärimisele 28.01.2019.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja esitas 26.11.2018 Justiitsministeeriumile teabenõude, soovides infot teadusuuringutest, millele tugineti vastuses nr 7/574-15 (lisatud).

Ministeerium keeldus vastavalt AvTS § 23 lg 1 p 2 sätestatule teabenõude täitmisest.

Vaide esitaja on seisukohal, et teabenõude täitmisest on ebaseaduslikult keeldutud, kuna 06.12.2018 vastuses pöördumisele ja 21.11.2018 vastuses selgitustaotlusele on viidatud teadusuuringutele. Kui justiitsministeerium ei valdaks taotletavat teavet, siis poleks nad saanud ka tugineda teadusuuringutele. Justiitsministeerium on keeldunud teabenõude täitmisest vale §-i alusel, sest on ilmselge, et nad valdavad taotletavat teavet või vähemalt teavad, kes seda valdab, kuna vastasel juhul ei oleks tuginetud teadusuuringutele ehk minu poolt nõutud teabele.

Vaide esitaja soovib Justiitsministeeriumile ettekirjutuse tegemist seadusliku olukorra taastamiseks, et saaks konkreetse vastuse enda 26.11.2018 teabenõudele.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Andmekaitseinspeksioon esitas Justiitsministeeriumile järelepäringu seoses Xxxxxi vaidega Justiitsministeeriumi tegevuse peale seoses teabenõudele vastamisega.

Selgitame Teile, et Xxxxx pöördus Justiitsministeeriumi poole küsimusega selles osas, et mis põhjusel ei muutunud tema retsidiivsusmäär seoses üksikvea parandamisega riskihindamises. Talle selgitati, et „riskihindamine on instrument, mis koosneb enam, kui 350 üksikküsimusest. Retsidiivsusmõõdikute tulemust mõjutavate küsimuste osakaal mõõdikutes on erinev – vastavalt teadusuuringutele on leitud, et teatud aspektid mõjutavad uue kuriteo riski rohkem, kui teised.“ Antud vastuse juures on viide teadusuuringutele toodud põhjendusena eelnevale väitele ning seetõttu ei täpsustatud, et Eestis kasutatava riskihindamise aluseks on Ühendkuningriigis kasutusel olev riskide hindamise ja juhtimise vahend OaSys.

Xxxxxi poolt 26.11.2018.a esitatud teabenõudes palub ta endale väljastada nimekiri kõigist teadusuuringutest, mis toetavad väidet, et teatud aspektid mõjutavad uue kuriteo riski rohkem, kui teised. Vastavalt sellele vastame Andmekaitseinspeksiooni poolt esitatud küsimustele:

1. Kas teadusuuringud, millele ministeerium tugineb vaide esitaja selgitustaotlusele ja teabenõudele vastates, on Justiitsministeeriumi valduses?

Justiitsministeeriumi valduses ei ole kõiki teadusuuringuid, ega nimekirja nendest, mis on läbi viidud uue kuriteo temaatika uurimiseks. Samuti ei ole Justiitsministeeriumi valduses tervikülevaadet OaSys mõõdiku osas teostatud teadusuuringute kohta.

2. Kui teadusuuringuid ei ole Justiitsministeeriumi valduses, kas on teada, kes neid valdab?

Justiitsministeeriumile ei ole teada institutsioon, kes valdaks antud infot terviklikult.

3. Kui Justiitsministeerium ei valda teadusuuringuid, kust on võetud viited nendele?

Justiitsministeerium ei valda ülevaadet kõikidest teadusuuringutest, kuivõrd teadusuuringuid teostavaid asutusi on palju ja vastuse koostajale teada oleva info põhjal ei eksisteeri tervikandmebaasi, kus oleksid kajastatud kõik teadusuuringud. Küll aga on Justiitsministeeriumile teada, et retsidiivsusmõõdikutes on erinevatel riskifaktoritel erinevad osakaalud ja riskihindamine on koostatud teadusuuringute põhjal. Vastuskirja koostaja on tutvunud mitmete retsidiivsust uurivate teadusartiklitega, kus on uuritud erinevate näitajate mõju retsidiivsusele. Kindlasti ei saa väita, et Justiitsministeeriumil on ülevaade kõigist uuringutest, kuid esmases vastuskirjas tehti üldistus, mis aitaks pöördujal selgitust paremini mõista.

4. Kas teadusuuringud on kättesaadavad avalikest allikatest, mille juurde saab vaide esitajat juhatada?

Justiitsministeeriumile teadaolevalt ei ole ühest allikat, kus oleksid kõik retsidiivsusuuringud, kuid erinevate teadusuuringutega on võimalik tutvuda raamatukogudes. Vastuskirja koostaja on retsidiivsusuuringutega tutvunud muu hulgas Rahvusraamatukogus, mis on avalikult kättesaadav.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

1. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid ja väljavõtteid olemasolevatest dokumentidest.
2. AvTS § 5 lõike 1 punkti 1 kohaselt on teabevaldajaks riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus. Justiitsministeerium on teabevaldaja AvTS-i mõttes.
3. AvTS § 23 annab loetelu, millisel juhul saab teabevaldaja teabenõude täitmisest keelduda. Sama paragrahvi kolmanda lõike kohaselt teeb teabevaldaja teabenõude täitmisest keeldumise koos põhjendustega teabenõudjale teatavaks viie tööpäeva jooksul.
4. AvTS § 23 lg 1 punkti 2 alusel keeldub teabevaldaja teabenõude täitmisest, kui ta ei valda taotletavat teavet ega tea, kes seda valdab, ning tal ei ole võimalik taotletava teabe valdajat kindlaks teha.
5. Inspektsiooni pädevuses on AvTS § 45 lõike 1 kohaselt teabevaldajate üle riikliku ja haldusjärelevalve teostamine teabenõuete täitmise üle.
6. Käesoleval juhul kahtleb vaide esitaja teabevaldaja vastuse õigsuses, olles veendunud, et ministeerium valdab teadusuuringuid, millele viitab talle edastatud vastustes.
7. Inspektsioon tegi ministeeriumile järelepärimise, et selgitada välja, kas ta valdab teadusuuringuid või teab, kes neid valdab. Ministeerium on selgitanud, et ta viitas teadusuuringutele üldiselt, omamata ise konkreetseid teadusuuringuid ega tea, kes neid võiks omada. Nagu ministeeriumi vastusest selgub, on ametnik retsidiivsusuuringutega tutvunud muu hulgas Rahvusraamatukogus.
8. Eeltoodut arvestades olen seisukohal, et Justiitsministeerium on vaide esitaja teabenõude AvTS § 23 lg 1 p 2 alusel täitmata jättes käitunud õiguspäraselt, mistõttu ei ole alust Justiitsministeeriumile ettekirjutuse tegemiseks. Seetõttu jätan vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sirje Biin
juhtivinspektor
peadirektori volitusel